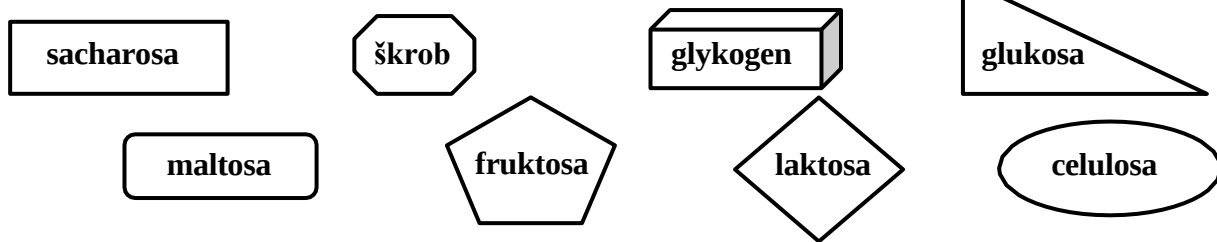

Pracovní list: Sacharidy

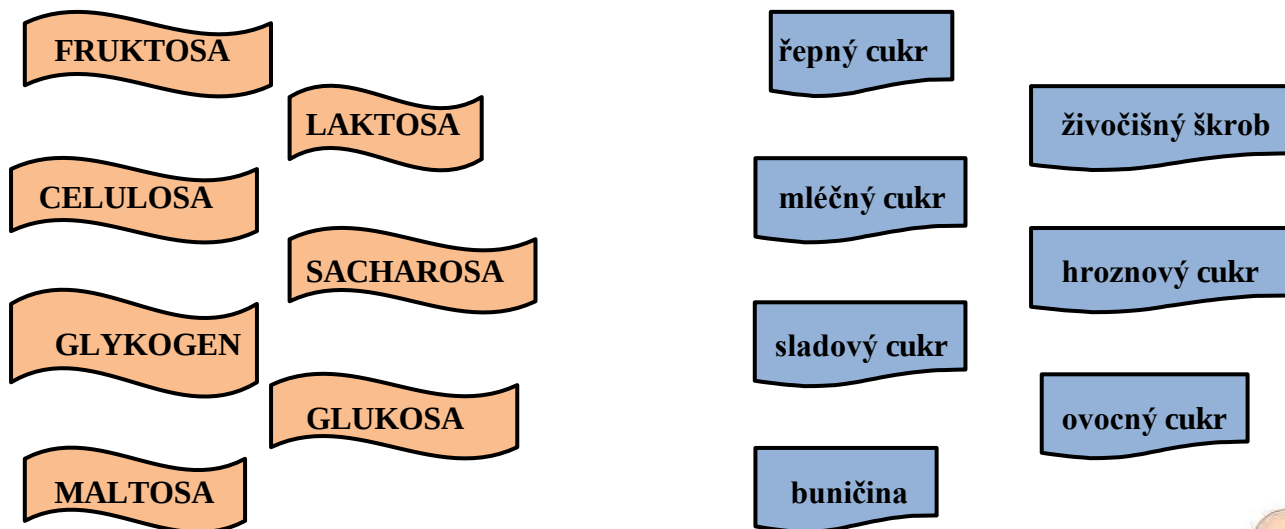
1. Spoj barevně skupiny monosacharidů, disacharidů a polysacharidů:

2. Napiš chemickou rovnici fotosyntézy:

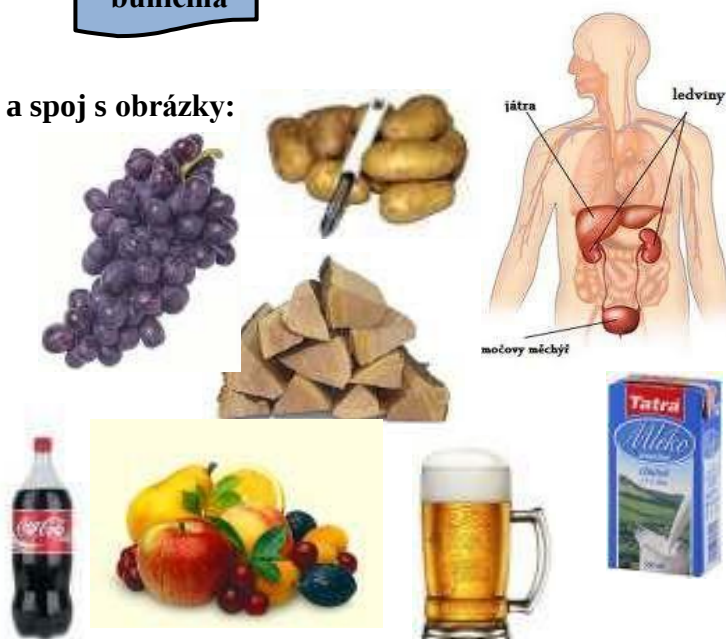
Jaké jsou podmínky fotosyntézy? _____

3. Šipkami spoj názvy sacharidů:

4. O které sacharidy se jedná? Vyřeš přesmyčky a spoj s obrázky:

LYGGENKO _____
 BOŠKR _____
 LUCESALO _____
 SATOKLA _____
 SALOTAM _____
 RASOCHASA _____
 SALOKUG _____
 TOSAKUFR _____

5. Fotosyntéza je reakce:

- a) exotermická   b) neutralizační   c) endotermická   d) esterifikační

6. Kvašením roztoků ovocných šťáv se vyrábí:

- a) laktosa   b) glukosa   c) methanol   d) ethanol   e) maltosa

7. Sacharidy jsou organické sloučeniny, ve kterých jsou vázány atomy ....., ... a .....

8. Vzorec disacharidu, z něhož vzniká při trávení monosacharid $C_6H_{12}O_6$ je:

- a) $C_{12}H_{22}O_{11}$ b) $C_{12}H_{24}O_{12}$ c) $C_{11}H_{24}O_{10}$ d) $C_{11}H_{22}O_9$

9. V ovoci, krvi, medu je obsažen sacharid, který se používá i jako umělá výživa. Jedná se o:

- a) fruktosu   b) sacharosu   c) laktosu   d) glukosu   e) maltosu

10. Přítomnost škrobu lze dokázat ....., projevuje se .....

zabarvením. Ve slinách se nachází enzym ....., který ..... škroby.

11. Z řepy cukrovky se v cukrovních získává:

- a) glukosa   b) škrob   c) fruktosa   d) sacharosa   e) celulosa

12. K důkazu sacharidů se používá:

- a) lakmus   b) lihový roztok jodu   c) kyselina dusičná   d) Fehlingův roztok

13. Doplň: **MONOSACHARIDY**

DISACHARIDY

POLYSACHARIDY

14. Tento sacharid je přírodní produkt s vysokou sladivostí. Používá se jako běžný cukr k slazení nápojů, zavařenin, k přípravě moučnicků. Jeho sladivost je o 30 % větší než u řepného cukru. Jedná se o:

- a) glukosu   b) maltosu   c) fruktosu   d) laktosu   e) škrob

15. **Spoj, so k sobě patří:**

sacharosa	živočišný škrob, zásobní polysacharid v těle živočichů
fruktosa	stavební polysacharid, základní stavební jednotka rostlinných buněk
glukosa	disacharid vyskytující se v mléce savců
laktosa	disacharid, který používáme jako běžné sladidlo
škrob	sladový cukr
celulosa	nejvíce zastoupený sacharid v medu
glykogen	zásobní polysacharid, který je obsažen např. v bramborách nebo chlebu
maltosa	krvní cukr

16. Zvýšení množství sacharidu _____ v krvi je příčinou onemocnění cukrovkou.

Glykémie je _____

17. Co je to **SORBITOL** a k čemu se používá?

18. Ve skupině vyškrtni, co tam nepatří:

škrob, celulosa, maltosa, glykogen

sacharosa, glukosa, maltosa, laktosa

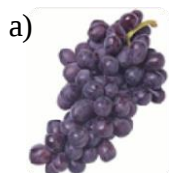
glukosa, sacharosa, fruktosa

OTESTUJ SE:

1. Sacharidy jsou organické sloučeniny, které v molekule obsahují atomy ....., ... a .....
2. Z řepy cukrovky (cukrové třtiny) se získává:
a) glukosa   b) fruktosa   c) sacharosa   d) laktosa   e) maltosa
3. Mezi disacharidy nepatří: a) laktosa   b) sacharosa   c) glukosa   d) maltosa
4. Nejsladším sacharidem je:
a) glukosa   b) sacharosa   c) laktosa   d) fruktosa   e) maltosa
5. Sacharid, který se nachází v mateřském mléce, se nazývá .....
6. Škroby dokazujeme (čím?).....Vzniká (jaké?).....zabarvení.
7. Škrob, celulóza, glykogen patří mezi:
a) monosacharidy   b) disacharidy   c) polysacharidy   d) trisacharidy
8. Základní stavební jednotkou rostlinných buněk je .....
9. Cukr hroznový je:
a) fruktosa   b) sacharosa   c) glukosa   d) laktosa   e) maltosa
10. Napiš rovnici **alkoholového kvašení cukrů**.
11. Živočišný škrob se nazývá .....
12. V medu je nejvíce zastoupena:
a) glukosa   b) sacharosa   c) fruktosa   d) voda   e) maltosa
13. Jak se nazývá enzym, který se nachází ve slinách a který štěpí škroby? .....
14. Výskyt rostlinného škrobu (uveď aspoň tři příklady):
15. Definuj, co je to **fotosyntéza**, napiš chemickou rovnici fotosyntézy a uveď podmínky, za kterých fotosyntéza probíhá.
16. Mezi monosacharidy patří:
a) laktosa   b) škrob   c) sacharóza   d) glukosa   e) maltosa
17. Fruktosa je cukr:
a) hroznový   b) řepný   c) sladový   d) mléčný   e) ovocný   f) krevní
18. Zvýšená hladina kterého sacharidu je příčinou onemocnění cukrovkou? .....
19. K obrázkům napiš sacharid, který se tam nachází:
a)   b)   c)   d)   e)   f)
20. Sacharid, který se nachází ve sladu (v pivu) se nazývá:
a) laktosa   b) sacharosa   c) fruktosa   d) maltosa   e) glukosa

OTESTUJ SE:

1. Sacharidy jsou organické sloučeniny, které v molekule obsahují atomy **uhlíku**, **kyslíku** a **vodíku**.
2. Z řepy cukrovky (cukrové třtiny) se získává: **c) sacharosa**
3. Mezi disacharidy nepatří: **c) glukosa**
4. Nejsladším sacharidem je: **d) fruktosa**
5. Sacharid, který se nachází v mateřském mléce, se nazývá **laktosa**.
6. Škroby dokazujeme **lihovým roztokem** jodu. Vzniká **modré** zabarvení.
7. Škrob, celulóza, glykogen patří mezi: **c) polysacharidy**
8. Základní stavební jednotkou rostlinných buněk je **celulóza**.
9. Cukr hroznový je: **c) glukosa**
10. Napiš rovnici **alkoholového kvašení cukrů**. $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 \longrightarrow 2 \text{CO}_2 + 2 \text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{OH}$
11. Živočišný škrob se nazývá **glykogen**.
12. V medu je nejvíce zastoupena: **c) fruktosa**
13. Jak se nazývá enzym, který se nachází ve slinách a který štěpí škroby? **ptyalin**
14. Výskyt rostlinného škrobu: **brambory, rýže, obiloviny**
15. Fotosyntéza je přeměna oxidu uhličitého na kyslík (přeměna látek anorganických na látky organické).
Podmínky fotosyntézy: sluneční energie (světlo, teplo), zelené barvivo chlorofyl, živiny, voda.
$$6 \text{CO}_2 + 6 \text{H}_2\text{O} \longrightarrow \text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 + 6 \text{O}_2$$
16. Mezi monosacharidy patří: **d) glukosa**
17. Fruktosa je cukr: **e) ovocný**
18. Zvýšená hladina kterého sacharidu je příčinou onemocnění cukrovkou? **glukosa**
19. K obrázkům napiš sacharid, který se tam nachází:

glukosa

maltosa

škrob

celulóza

laktosa

sacharosa

20. Sacharid, který se nachází ve sladu (v pivu) se nazývá: **d) maltosa**